

Organizační řád Olympiády v českém jazyce

Č. j.: MŠMT – 23 020/2016-1

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s § 3 odst. 5 vyhlášky č. 55/2005 Sb., o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání, vydává tento organizační řád Olympiády v českém jazyce.

ČÁST PRVNÍ Základní ustanovení

Čl. 1

Povaha a cíl Olympiády v českém jazyce

- 1) Olympiáda v českém jazyce (dále jen „OČJ“) je soutěž vycházející z obsahu vzdělávacího oboru český jazyk a literatura v rámcových vzdělávacích programech, jejímž cílem je umožnit talentovaným žákům základních a středních škol porovnat úroveň vlastního jazykového a slohového projevu s ostatními a získat tím motivaci k dalšímu odbornému růstu.
- (2) OČJ je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně.
- (3) OČJ je postupovou soutěží, člení se podle kategorií a soutěžních kol.

Čl. 2

Vyhlašovatel OČJ

- (1) Vyhlašovatelem OČJ je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“).
- (2) Na odborném zajištění OČJ se podílí Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR.
- (3) Zodpovědným za uskutečnění soutěže je z pověření ministerstva Národní institut pro další vzdělávání (dále jen „NIDV“).

ČÁST DRUHÁ

Čl. 3

Organizace a řízení OČJ

- (1) OČJ je organizována ve dvou kategoriích a ve čtyřech soutěžních kolech:
 - a) v I. kategorii - určené pro žáky 8. a 9. ročníků základních škol, 3. a 4. ročníků osmiletých gymnázií a 1. a 2. ročníků šestiletých gymnázií; probíhá ve školním, okresním, krajském a ústředním soutěžním kole,
 - b) ve II. kategorii - určené pro žáky 1. - 4. ročníků středních škol, 5. - 8. ročníků osmiletých gymnázií a 3. - 6. ročníků šestiletých gymnázií; probíhá ve školním, okresním, krajském a ústředním soutěžním kole.
- (2) Termíny konání jednotlivých soutěžních kol a další informace upřesňující organizaci příslušného ročníku OČJ před vyhlášením každého ročníku oznamuje v propozicích a materiálech NIDV a Ústřední komise OČJ (dále jen „ÚK OČJ“).

- (3) Termíny konání jednotlivých soutěžních kol OČJ stanovuje NIDV a ÚK OČJ v koordinaci s řídicími orgány dalších soutěží (zejména předmětových olympiád) jednotně tak, aby pokud možno nebylo narušeno školní vyučování a obecně chod škol.

Čl. 4

Účast žáků v OČJ

- (1) Účast žáků v OČJ je dobrovolná.¹⁾
- (2) Účastí v soutěži žák, resp. jeho zákonný zástupce, souhlasí s podmínkami tohoto organizačního řádu a zavazuje se jimi řídit.
- Souhlasí:
- a) s uvedením jména, příjmení, data narození, adresy bydliště, kontaktu, názvu a adresy navštěvované školy pro potřeby organizačního zajištění soutěže,
 - b) s uvedením jména, příjmení, roku narození, umístění, bodového hodnocení, názvu a adresy navštěvované školy ve zveřejněných výsledkových listinách,
 - c) se zveřejněním fotografické dokumentace z průběhu a vyhlášení soutěže na webové stránce soutěže, popř. v médiích a jejím užitím pro PR účely soutěže.
- (3) Žák soutěží v kategorii OČJ, která odpovídá jeho ročníku vzdělávání, popřípadě může soutěžit i v kategorii vyšší. Výjimečně se může soutěže zúčastnit i žák z nižšího ročníku (7. ročníku základní školy, 2. ročníku osmiletého gymnázia), pokud jeho znalosti vykazují odpovídající úroveň.
- (4) Žáka není možné zařadit přímo do vyššího soutěžního kola OČJ.

Čl. 5

Úkoly soutěžících

- (1) Úkolem soutěžících je samostatně vyřešit zadané úlohy.
- (2) Utajení textů úloh je nezbytnou podmínkou regulérnosti soutěže. Se zněním úloh se soutěžící seznamují bezprostředně před vlastním řešením. Soutěžící si vylosují soutěžní čísla, aby řešení úloh (dále jen „protokoly“) mohlo být hodnoceno anonymně.
- (3) Pokud má soutěžící výhrady k regulérnosti průběhu soutěže, má právo se odvolat v případě školního kola k učiteli českého jazyka pověřeného zabezpečením soutěže, v případě vyšších soutěžních kol k příslušné komisi OČJ, popřípadě ke komisi o stupeň vyšší.

Čl. 6

Organizace a propagace soutěže na škole, školní kolo

- (1) Zodpovědným za uskutečnění soutěže na škole je učitel českého jazyka pověřený ředitelem školy (dále jen „pověřený učitel“).
- (2) Úkolem pověřeného učitele je propagovat OČJ mezi žáky, evidovat přihlášky žáků do soutěže, připravit, řídit a vyhodnotit školní kolo, předávat žákům texty soutěžních úloh a dodržovat pokyny řídicích komisí OČJ.
- (3) Spolu s pověřeným učitelem se na přípravě, řízení a vyhodnocení školního kola mohou podílet další učitelé českého jazyka.
- (4) Školního kola se účastní žáci, kteří se do stanoveného termínu přihlásí u učitele českého jazyka, který celkový počet přihlášených žáků oznámí pověřenému učiteli.

- (5) Pověřený učitel spolu s ředitelem školy nebo jeho zástupcem:
- a) zajistí organizaci a regulérnost průběhu soutěžního kola podle zadání NIDV a ÚK OČJ,
 - b) vyhodnotí protokoly (u úloh s autorskými řešeními podle těchto řešení),
 - c) seznámí soutěžící s autorským řešením a provede rozbor chyb,
 - d) vyhodnotí výsledky kola, na jejich základě stanoví jednoznačné (na jednom místě jen jeden soutěžící) pořadí soutěžících a navrhne dva nejlepší soutěžící (případně též náhradníka) k postupu do okresního kola.
- (6) Po skončení školního kola zašle ředitel školy tajemníkovi příslušné komise OČJ vyššího stupně, popřípadě organizátorovi vyššího kola OČJ:
- a) jmenný seznam soutěžících (včetně náhradníka) navržených k postupu do okresního kola s úplnou adresou školy a bydliště a uvedením dosaženého počtu bodů,
 - b) stručné hodnocení soutěžního kola včetně počtu soutěžících.
- (7) Protokoly všech soutěžících se na škole uschovávají po dobu jednoho roku. Komise OČJ všech stupňů jsou oprávněny vyžádat si je k nahlédnutí.

Čl. 7

Okresní kolo a okresní komise

- (1) Pro řízení OČJ v okresech zřizuje kraj, který může pověřit krajský úřad (dále jen „kraj“), okresní komise OČJ, které se skládají z předsedy, tajemníka a dalších členů.
- (2) Členy okresní komise OČJ jmenuje kraj na základě návrhu odstupující okresní komise. Délku funkčního období stanovuje příslušný kraj. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.
- (3) Okresní komisi OČJ tvoří vybraní učitelé základních a středních, případně vysokých škol, popř. zástupci jazykovědných či jiných institucí.
- (4) Úkolem okresní komise OČJ je:
- a) koordinovat činnost pověřených učitelů a dle potřeby jim poskytovat odbornou a metodickou pomoc,
 - b) sledovat průběh a zabezpečovat regulérnost OČJ v okrese.
- (5) Organizátorem okresního kola je kraj nebo organizace jím pověřená.²⁾
- (6) Úkolem organizátora okresního kola ve spolupráci s okresní komisí OČJ je:
- a) pozvat nejúspěšnější soutěžící ze školního kola; okresního kola se v každé kategorii zúčastňují dva nejúspěšnější řešitelé ze školního kola, organizátor ve spolupráci s okresní komisí může v případě potřeby upravit počet účastníků podle dosaženého počtu bodů tak, aby nepřesáhl 50 soutěžících; vybraní soutěžící jsou pozváni nejméně čtrnáct dní před konáním okresního kola,
 - b) zajistit regulérnost průběhu soutěžního kola a určit hodnotící komisi (dále jen „porota“),
 - c) po skončení okresního kola zaslat tajemníkovi krajské komise OČJ, popřípadě organizátorovi krajského kola OČJ:
 - jmenný seznam soutěžících (včetně náhradníka) navržených k postupu do krajského kola s úplnou adresou školy a bydliště a uvedením dosaženého počtu bodů,

- hodnotící zprávu s uvedením počtu soutěžících v nižších kolech (zasílá se též pracovníkovi pověřenému organizací soutěží v příslušném kraji, nejlépe elektronickou poštou).
- (7) Úkolem poroty je:
- a) vyhodnotit protokoly soutěžících (u úloh s autorskými řešeními podle těchto řešení),
 - b) seznámit soutěžící s autorským řešením úloh a provést rozbor chyb,
 - c) vyhodnotit výsledky kola a na jejich základě stanovit jednoznačné pořadí soutěžících,
 - d) na základě výsledků navrhnout nejméně tři nejúspěšnější řešitele (případně též náhradníka) k postupu do krajského kola (jedná-li se o kraj s menším počtem okresů, může do krajského kola na základě předběžné dohody postupovat i více úspěšných řešitelů).
- (8) Každou soutěžní úlohu hodnotí nejméně dva členové poroty. O případných rozporech v hodnocení rozhodne předseda poroty.
- (9) Soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě, obdrží diplom s vyznačením umístění a věcný dar v ceně určené zvláštním právním předpisem.³⁾ Ostatní účastníci obdrží diplom za účast.
- (10) Organizátor okresního kola archivuje všechny materiály, které se týkají soutěže, včetně účetních dokladů,⁴⁾ po dobu 5 let. Výjimku tvoří protokoly soutěžících, které uschovává organizátor okresního kola OČJ po dobu jednoho roku. Komise OČJ vyšších stupňů jsou oprávněny vyžádat si je k nahlédnutí.

Čl. 8

Krajské kolo a krajské komise OČJ

- (1) Pro řízení OČJ v krajích zřizují kraje krajské komise OČJ, které se skládají z předsedy, tajemníka a dalších členů.
- (2) Členy krajské komise OČJ jmenuje kraj na základě návrhu odstupující krajské komise. Délku funkčního období stanovuje příslušný kraj. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.
- (3) Krajskou komisi OČJ tvoří vybraní učitelé základních a středních, případně vysokých škol, popřípadě zástupci jazykovědných či jiných institucí.
- (4) Úkolem krajské komise OČJ je:
- a) koordinovat činnost okresních komisí OČJ,
 - b) sledovat průběh a zabezpečovat regulérnost OČJ v kraji.
- (5) Organizátorem krajského kola je kraj nebo organizace jím pověřená. 2)
- (6) Úkolem organizátora krajského kola ve spolupráci s krajskou komisí OČJ je:
- a) pozvat nejúspěšnější soutěžící z okresního kola; krajského kola se v každé kategorii zúčastňují nejméně tři nejúspěšnější řešitelé z okresního kola (případně náhradník), jedná-li se o kraj s menším počtem okresů, může do krajského kola na základě předběžné dohody postupovat i více úspěšných řešitelů; vybraní soutěžící jsou pozváni nejméně čtrnáct dní před konáním krajského kola,
 - b) připravit krajské kolo a zajistit regulérnost průběhu a určit porotu,
 - c) po skončení krajského kola zaslat tajemníkovi ÚK OČJ:
 - pořadí všech soutěžících s uvedením dosaženého počtu bodů,

- jmenný seznam soutěžících (včetně náhradníka) navržených k postupu do ústředního kola s úplnou adresou školy, bydliště, e-mailovou adresou a telefonním číslem postupujícího (zasílá se též pracovníkovi pověřenému organizací soutěží v příslušném kraji, nejlépe elektronickou poštou).

(7) Úkolem poroty je:

- a) vyhodnotit protokoly soutěžících (u úloh s autorskými řešeními podle těchto řešení),
- b) seznámit soutěžící s autorským řešením úloh a provést rozbor chyb,
- c) vyhodnotit výsledky kola a na jejich základě stanovit jednoznačné pořadí soutěžících, určit úspěšné řešitele a navrhnout soutěžící k postupu do ústředního kola (dle klíče: z kraje s počtem okresů 6 a méně postupují v I. kategorii 3 a ve II. kategorii 2 soutěžící, z kraje s počtem okresů 7 a více postupují v I. kategorii 4 a ve II. kategorii 3 soutěžící).

(8) Každou soutěžní úlohu hodnotí nejméně dva členové poroty. O případných rozporech v hodnocení rozhodne předseda poroty.

(9) Soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě, obdrží diplom s vyznačením umístění a věcný dar v ceně určené zvláštním právním předpisem. 3) Ostatní účastníci obdrží diplom za účast.

(10) Organizátor krajského kola archivuje všechny materiály, které se týkají soutěže, včetně účetních dokladů 4), po dobu 5 let. Výjimku tvoří protokoly soutěžících, které uschovává organizátor krajského kola OČJ po dobu jednoho roku. ÚK OČJ je oprávněna vyžádat si je k nahlédnutí.

Čl. 9

NIDV a ÚK OČJ

(1) Úkolem NIDV je:

- a) organizačně připravit, řídit a vyhodnotit ústřední kolo soutěže,
- b) zajišťovat distribuci propozic a úloh včetně autorských řešení pro školní, okresní a krajská kola krajů, případně též organizátorům těchto akcí pověřených kraji,
- c) v případě potřeby zajišťovat tisk a distribuci metodických materiálů a doplňující literatury na pomoc učitelům a žákům.

(2) Řídícím orgánem OČJ je ÚK OČJ.

(3) Členy ÚK OČJ jmenuje ministerstvo na základě návrhu odstupující ÚK OČJ. Funkční období je zpravidla pětileté. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.

(4) Ze závažných důvodů lze ukončit členství v ÚK OČJ před vypršením funkčního období. Případné odvolání je možné se souhlasem nadpoloviční většiny členů ÚK OČJ.

(5) Členy ÚK OČJ tvoří předseda, místopředseda, tajemník - pracovník NIDV, vybraní učitelé českého jazyka, popř. zástupce Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR či další jazykoví odborníci.

(6) ÚK OČJ podle potřeby zřizuje pro obsahovou přípravu soutěže (zejména pro přípravu úloh OČJ) pracovní skupiny. Členy pracovních skupin mohou být i zkušení učitelé a odborníci, kteří nejsou členy ÚK OČJ.

(7) ÚK OČJ zasedá nejméně jedenkrát ročně. Pracovní skupiny se scházejí dle potřeby.

(8) Úkolem ÚK OČJ je:

- a) zabezpečovat odbornou náplň soutěže, připravit, řídit a vyhodnotit ústřední kolo soutěže po odborné stránce,
 - b) zajišťovat přípravu úloh a vypracovat klíč k jejich řešení pro obě kategorie a všechna soutěžní kola OČJ, stanovit zásady hodnocení soutěžních úloh a v případě potřeby připravovat též metodické materiály a doplňující literaturu na pomoc učitelům a žákům.
- (9) Úkolem NIDV a ÚK OČJ je:
- a) na začátku školního roku zpracovat propozice a podklady pro jednotlivé ročníky OČJ,
 - b) na závěr celého ročníku OČJ vyhodnotit jeho průběh a zpracovat hodnotící zprávu, obsahující mj. i údaje o počtu účastníků v jednotlivých kolech soutěže, a zaslat tuto zprávu ministerstvu, a to do 15. listopadu,
 - c) zpracovat podklady pro přehled soutěží a přehlídek, vyhlašovaných ministerstvem pro následující školní rok, a to do 31. března,⁵⁾
 - d) dle možností propagovat OČJ na školách, v hromadných sdělovacích prostředcích, zejména v odborném a pedagogickém tisku,
 - e) v případě účasti soutěžících na mezinárodní lingvistické soutěži zajistit výběr nejvhodnějších kandidátů, složení delegace, popřípadě zabezpečit odborné soustředění.

Čl. 10

Ústřední kolo

- (1) Organizátorem ústředního kola je NIDV.
- (2) Ústřední kola obou kategorií OČJ jsou zpravidla týdenní a probíhají koncem měsíce června. Zúčastňují se jich v I. kategorii 3 až 4 a ve II. kategorii 2 až 3 nejlepší soutěžící (dle klíče: z kraje s počtem okresů 6 a méně postupují v I. kategorii 3 a ve II. kategorii 2 soutěžící, z kraje s počtem okresů 7 a více postupují v I. kategorii 4 a ve II. kategorii 3 soutěžící), kterým tajemník ÚK OČJ písemně oznámí přesný termín a místo konání ústředního kola, případně další informace důležité pro účast v ústředním kole a pozve je k účasti alespoň dva týdny před konáním ústředního kola.
- (3) NIDV a ÚK OČJ zajistí regulérnost soutěžního kola a určí pro ústřední kolo dané kategorie probíhajícího ročníku OČJ porotu, která:
 - a) vyhodnotí protokoly (u úloh s autorskými řešeními podle těchto řešení),
 - b) seznámí soutěžící s autorským řešením úloh a provede rozbor chyb,
 - c) stanoví jednoznačné pořadí soutěžících, určí úspěšné řešitele a vyhlásí výsledky soutěže.
- (4) Každou soutěžní úlohu hodnotí nejméně dva členové poroty. O případných rozporech v hodnocení rozhodne předseda poroty.
- (5) Soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě, obdrží diplom s vyznačením umístění a věcný dar v ceně určené zvláštním právním předpisem.³⁾ Ostatní soutěžící obdrží diplom za účast.
- (6) Protokoly soutěžících uschovává NIDV po dobu jednoho roku.

Čl. 11

Úspěšní řešitelé

- (1) Úspěšní řešitelé se stanovují v krajském a celostátním kole soutěže
- (2) Úspěšnými řešiteli krajských kol jsou:
 - a) soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě
 - b) soutěžící, kteří se umístili na 4. až 6. místě za předpokladu, že dosáhli alespoň 60 % z maximálního možného počtu bodů.
- (3) Úspěšnými řediteli ústředního kola jsou:
 - a) soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě
 - b) soutěžící, kteří se umístili na 4. až 6. místě za předpokladu, že dosáhli více než 60 % z maximálního možného počtu bodů.

ČÁST TŘETÍ

Čl. 12

Bezpečnost při soutěži

- (1) Dozor nad žáky po dobu dopravy na okresní, krajská a ústřední kola OČJ a z těchto akcí zajišťuje vysílající škola, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak.
- (2) Organizátor příslušného soutěžního kola OČJ zajistí pro účastníky v návaznosti na konkrétní podmínky majetkové pojištění proti krádeži.

ČÁST ČTVRTÁ

Čl. 13

Závěrečná ustanovení

- (1) Zrušuje se organizační řád Olympiády v českém jazyce č. j. 32 343/2014-1.
- (2) Tento organizační řád nabývá účinnosti dnem 1. 8. 2016.

Mgr. Michal Urban v. r.
pověřen zastupováním náměstka pro řízení sekce sportu a mládeže

1) § 2 odst. 2 vyhlášky č. 55/2005 Sb., o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání.

2) § 4 odst. 1 vyhlášky č. 55/2005 Sb.

3) § 6 odst. 2 vyhlášky č. 55/2005 Sb.

4) § 31 odst. 2, písm. b) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění z pozdějších předpisů.

5) § 3 odst. 6 vyhlášky č. 55/2005 Sb.

6) § 7 odst. 1 vyhlášky č. 55/2005 Sb.